29/03/2022

Μητροπολίτης Αργολίδος: «Ο μίκρος πρίγκιπας και η πολιορκία της αγάπης»

/ Γνώμες

«Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ»

Του Μητροπολίτου Αργολίδος Νεκταρίου

Οι εικόνες από την πολιορκία και την καταστροφή της Μαριούπολης, μόνο φρίκη μπορούν να προκαλέσουν. και δεν είναι μόνο τα κτήρια, αλλά οι κατεστραμμένες ζωές, ο πόνος και η οδύνη εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων που επιτείνουν αυτό το αίσθημα. Δεν ξέρω πώς όλοι αυτοί οι άνθρωποι θα βρουν το κουράγιο να επιστρέψουν στην κατεστραμμένη πατρίδα τους και να ξαναστήσουν τη ζωή τους και βέβαια να αποδεχθούν ή ακόμη περισσότερο να συμφιλιωθούν και να συμβιώσουν με τους “απελευθερωτές” τους…

Βλέποντας όλες αυτές τις εικόνες από την πολιορκία της Μαριούπολης, θυμήθηκα μια άλλη πολιορκία με διαφορετικό τέλος. Πρόκειται για την πολιορκία του Μούρομ, μιας πόλης που βρίσκεται ανατολικά της Μόσχας σε απόσταση 300 χιλιομέτρων. Τον 11ο αιώνα οι κάτοικοι του Μούρομ παρά τις προσπάθειες των

Ρώσων ηγεμόνων και ιεραποστόλων, παρέμεναν ειδωλολάτρες. Η θρησκεία τους ήταν πρωτόγονη και χοντροκομμένη. Προσκυνούσαν τα ποτάμια, τις λίμνες, τα πηγάδια, τα δέντρα. Το χειρότερο όμως ήταν πως θυσίαζαν τα παιδιά τους στους ψεύτικους θεούς.

Το 1097 ο πρίγκιπας Κωνσταντίνος δισέγγονος του Αγίου Βλαδίμηρου, ξεκίνησε με τα στρατεύματα του για το Μούρομ. Είχε μαζί του τη σύζυγό του Ειρήνη και τους δύο γιους του Μιχαήλ και Θεόδωρο. Με μια στρατηγική κυκλωτική κίνηση ο Κωνσταντίνος ανάγκασε τις ειδωλολατρικές φυλές να υποχωρήσουν και να κλειστούν στο κάστρο. Περικυκλωμένοι από το στρατό του Κωνσταντίνου οι κάτοικοι δεν μπορούσαν να βγουν από το κάστρο, αλλά ούτε να πάρουν κάποια βοήθεια ή τροφή. Για τον πρίγκιπα Κωνσταντίνο όλα ήταν θετικά πλέον. Μπορούσε να περιμένει λίγο καιρό ώσπου να εξαντληθούν τα τρόφιμα, ώστε η πείνα, η μιζέρια και η απόγνωση να αναγκάσουν τους κατοίκους να παραδοθούν. Όμως ο πρίγκιπας Κωνσταντίνος πίστευε στον Χριστό, στο Ευαγγέλιο. Πίστευε ότι το καλύτερο όπλο δεν είναι τα ξίφη και τα τόξα αλλά η αγάπη. Οι άνθρωποι αυτοί τον θεωρούσαν εχθρό, αλλά γι' αυτόν δεν ήταν εχθροί, διότι για τον χριστιανό δεν υπάρχουν εχθροί, αλλά όλοι είναι αδέλφια, πλασμένα από τον ίδιο το Θεό.

Δεν μπορούσε να φανταστεί ότι οι κάτοικοι της πόλης, οι γυναίκες, οι νέοι, τα παιδιά, τα μικρά και οι γενναίοι πολεμιστές θα πέθαιναν από την πείνα. Γνώριζε ότι ο καθένας από αυτούς είναι πολύτιμος στα μάτια του Θεού. Ότι και γι' αυτούς ο Θεός έγινε άνθρωπος και θυσιάστηκε πάνω στο σταυρό. Γι' αυτό αποφάσισε να τους προτείνει ειρήνη στο όνομα του Χριστού.

Έστειλε, λοιπόν, εκπροσώπους και τους πρότεινε ειρήνη χωρίς όρους, χάριν του ονόματος του Χριστού. Όμως εκείνοι ήταν ειδωλολάτρες, δεν πίστευαν στον Θεό των χριστιανών, στον Θεό της αγάπης. Πίστευαν πως πίσω από αυτή την πρόταση υπάρχει κάποιο στρατήγημα, κάποιο ύπουλο παιχνίδι κρυμμένο. Έκαναν λοιπόν μια συνεδρίαση. Καταλάβαιναν ότι δεν είχαν άλλη λύση. Σύντομα η πείνα θα τους οδηγούσε στο θάνατο. Θέλησαν λοιπόν να επωφεληθούν και πρότειναν στον Κωνσταντίνο μια συμφωνία.

– *Θα δεχτούμε, είπαν, την προσφορά σου μ ένα όρο: Να μας στείλεις όμηρο στο κάστρο μας έναν από τους γιούς σου!*

Υπολόγιζαν ότι αν ο Κωνσταντίνος τους πρόδιδε και δεν τηρούσε τη συμφωνία, να πάρουν εκδίκηση με το να σκοτώσουν το παιδί μπροστά στα ίδια του τα μάτια.

Ο Κωνσταντίνος βρέθηκε σε φοβερό δίλημμα. Το βράδυ περπατούσε με αγωνία πάνω-κάτω στη σκηνή του, χωρίς να μπορεί να αποφασίσει. Ο μικρός γιος του

Μιχαήλ, 10 χρονών παρακολουθούσε τον πατέρα του κι έβλεπε την αγωνία του. Κάποια στιγμή, σηκώθηκε και ρώτησε τον πατέρα του, τι του συμβαίνει. Ο πατέρας απαντούσε με μισόλογα. Ο Μιχαήλ επέμενε και τελικά έμαθε την αλήθεια. Μέ σταθερότητα είπε στόν πατέρα του.

– *Πατέρα μου, δεν το βλέπεις πως μπορούμε τώρα κι εμείς να κάνουμε αυτό που είχαν κάνει ο Θεός-Πατέρας με τον Γιο Του Ιησού Χριστό;*

Σταμάτησε λίγο, κοίταξε στα μάτια τον πατέρα του και συνέχισε:

– *Αν με στείλεις σ εκείνη την πόλη, ακόμη κι αν με σκοτώσουν, εσύ θα έχεις μιμηθεί τον Θεό Πατέρα κι εγώ τον Γιο Του, Ιησού Χριστό. Θα εκπληρώσω την επιθυμία σου, όπως ακριβώς ο Χριστός εκπλήρωσε την επιθυμία του Πατέρα Του. Θα έρθω ως ειρηνοποιός. Εσύ δεν με έχεις μάθει πως πρέπει να μιμούμαστε όλες τις πράξεις του Ιησού, του Σωτήρα μας;*

Ο πρίγκιπας Κωνσταντίνος έμεινε με ανοιχτό το στόμα. Πείστηκε τελικά και αποφάσισε να στείλει τον Μιχαήλ ως όμηρο στο κάστρο.

Την επόμενη μέρα, με την ανατολή του ηλίου, το δεκάχρονο αυτό αγόρι ξεκίνησε μόνο του, όλο εμπιστοσύνη, προετοιμασμένο για να θυσιαστεί όπως ο Χριστός. Περπάτησε μέσα στο σκοτεινό δάσος. Απόλυτη ησυχία επικρατούσε. Σε λίγο άφηνε το πυκνό δάσος και βγήκε σ ένα μακρύ ξέφωτο. Οι ματιές όλων είχαν καρφωθεί στον μικρό πρίγκιπα. Έβλεπαν ένα μικρό παιδί, μόνο του, να πηγαίνει να συμφιλιώσει δύο εχθρικούς λαούς, διότι και ο ίδιος και ο πατέρας του πίστευαν βαθιά στον Χριστό. Και οι χριστιανοί στρατιώτες, αλλά και οι ειδωλολάτρες κάτοικοι στο φρούριο είχαν συγκινηθεί από την ομορφιά κι την απλοχεριά της καρδιάς του.

Και όμως. Μέσα στο φρούριο ήταν κάποιος που δεν είχε συγκινηθεί, που το μίσος είχε κυριεύσει ολοκληρωτικά την καρδιά του. Πήρε το τόξο και σημάδεψε τον μικρό πρίγκιπα. Το βέλος πήγε κατευθείαν στο ανυπεράσπιστο παιδί και το χτύπησε στην καρδιά. Ο μικρός Μιχαήλ έπεσε στο έδαφος, πληγωμένος θανάσιμα. Το αίμα του πότισε στο χώμα του Μούρομ, αλλά μαζί πότισε και τον σπόρο για να ανθίσει το δέντρο της χριστιανικής πίστης, της αγάπης και της ειρήνης.

Θα νόμιζε κανείς ότι όλα πια είχαν τελειώσει. Ότι ο πρίγκιπας Κωνσταντίνος θα συνέτριβε τους εχθρούς του, παίρνοντας εκδίκηση για το αίμα του παιδιού του. Ότι η θυσία του παιδιού πήγε χαμένη. Ότι το μίσος θριάμβευσε. Όμως όχι. Αντίθετα. Νίκησε η αγάπη. Και να πώς.

Συνέβη τότε το αναπάντεχο. Όλοι οι άνδρες του πρίγκιπα, χωρίς προφυλάξεις,

έτρεξαν προς τον μικρό Μιχαήλ. Αλλά το ίδιο συνέβη και με τον ειδωλολατρικό λαό της πόλης. Χωρίς να λογαριάσουν τον κίνδυνο που τους απειλούσε, να βρεθούν στα χέρια των εχθρών, βγήκαν γρήγορα από το κάστρο κι έτρεξαν με αγωνία στο πληγωμένο παιδί. Τι καταπληκτική σκηνή! Έτρεχαν και οι δύο λαοί, όχι για να συγκρουστούν, αλλά για να δουν αν ο μικρός πρίγκιπας είχε πεθάνει ή αν υπήρχε ακόμα ελπίδα. Στριμώχτηκαν πάνω από το σώμα του, ο ένας έσπρωχνε τον άλλον με αγωνία. Το παιδί όμως είχε αφήσει την τελευταία του πνοή.

Άρχισαν όλοι να κλαίνε. Και τότε οι ειδωλολάτρες αλλά και οι χριστιανοί ξαφνικά θυμήθηκαν πως ήταν σε πόλεμο! Όταν όμως είδαν τους στρατούς τους αναμεμειγμένους, κατάλαβαν πως δεν ήταν πια εχθροί. Ήταν απλώς άνθρωποι με δάκρυα στα μάτια και πόνο στην καρδιά, που στέκονταν με φρίκη μπροστά στη ασπλαχνία και το μίσος. Ο μικρός πρίγκιπας, ο παιδομάρτυρας Μιχαήλ, με τη θυσία και τον θάνατο του τους είχε ενώσει, τους είχε φέρει την ειρήνη. Η αγάπη είχε νικήσει. Η πολιορκία έληξε ειρηνικά. Οι κάτοικοι του Μούρομ δέχθηκαν την Ορθόδοξη πίστη. Στην πόλη ο Κωνσταντίνος έχτισε το ναό του Ευαγγελισμού.

Εκεί ενταφιάστηκε ο παιδομάρτυρας Μιχαήλ και αργότερα όλα τα μέλη της οικογένειας. Το 1553 τα λείψανα τους βρέθηκαν άφθαρτα και σήμερα βρίσκονται μέσα στο ναό. Στον τόπο που σκοτώθηκε ο Μιχαήλ στήθηκε μεγάλος σταυρός και μια αναμνηστική πλάκα. Η μνήμη του γιορτάζεται στις 21 Μαΐου.

Για τον ορθολογιστή άνθρωπο του 21ου αιώνα, που στηρίζεται στα σύγχρονα οπλικά συστήματα, στη βία, την καταπίεση, την καταστροφή, τέτοιες ιστορίες τις θεωρεί παραμύθια της…Χαλιμάς.

Η γλώσσα και το ήθος του μικρού πρίγκιπα Μιχαήλ είναι ξένα με τη δική μας “γλώσσα” και το (άηθες) ήθος μας. Ιδιαίτερα είναι ξένα με τη γλώσσα της εξουσίας.

«*Η εξουσία είναι δηλητήριο γνωστό από χιλιάδες χρόνια . Μακάρι να μην μπορούσε ποτέ κανένας να αποκτήσει υλική εξουσία πάνω σε άλλους ανθρώπους! Για έναν άνθρωπο που πιστεύει σε κάποια δύναμη ανώτερη από όλους εμάς και γι’ αυτό καταλαβαίνει ότι τα δικά του όρια είναι περιορισμένα, η εξουσία δεν είναι θανατηφόρα. Για ανθρώπους όμως που δεν έχουν καμία ανώτερη σφαίρα, ή εξουσία είναι πτωμαΐνη! Και από αυτή τη μόλυνση δεν υπάρχει σωτηρία*». (Αλ. Σολζενίτσιν)

Χτες ήταν το Άουσβιτς, το Βιετνάμ, το Αφγανιστάν, η Συρία. Σήμερα η Μαριούπολη, το Χάρκοβο, η Χερσώνα. Αύριο κάτι άλλο *«και ο Θεός να μας φυλάει από τυράννους οργισμένους και βάρβαρους, οι οποίοι, επειδή δεν πιστεύουν στον Θεό, νομίζουν πως είναι οι ίδιοι Θεοί».*

(Ν. Στάϊνχαρτ)

«Οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν και οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. Οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν…»

(Ματθ. 20,25)